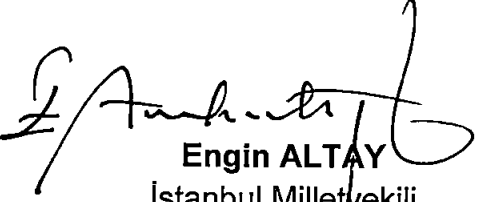

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13 Şubat 2026
Sayı: 979

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 19-2-2026	Esas No: 2/3539

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LİGİ
16 Şubat 2026
Numara

T B M M GENEL MURAK
16 Şubat 2026
No: 1799336

GENEL GEREKÇE

Yıllarca çalıştıktan sonra emekli olmaya hak kazanan memurlarımızın büyük bir çoğunluğu, emeklilik dönemini huzur içinde geçirmek isterken ülkenin kötü ekonomik koşulları yüzünden ne yazık ki insanca yaşamalarını sağlayacak bir aylık almaktan oldukça uzaktırlar.

AKP'nin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları nedeniyle gelir dağılımında ücretliler ve bağımlı sınıflar aleyhine bozulma yaşanmaktadır. Özellikle "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı altındaki ucube sistemin hayata geçmesinden sonra gelir dağılımındaki adaletsizlik giderek artmış, pandemi sonrasında da dünyada eşi benzeri görülmeyen beceriksiz ekonomi politikası nedeniyle de toplumdaki bağımlı sınıflar hızla yoksullaşmıştır.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizden etkilenen ve yoksullaşan toplumsal grupların başında emekli vatandaşlarımız gelmektedir. Aylıkları gerçek, enflasyon karşısında değersizleşen, emeklilerimiz temel ihtiyaçlarını karşılamakta bile zorlanmaktadır. Bu nedenle emeklilerimiz genel ekonomik sorunlarının yanı sıra toplumsal hayata katılamamaktan kaynaklanan sosyal ve gelir eksikliğinden kaynaklanan psikolojik sorunlarla da baş etmeye çalışmaktadır.

2023 yılı Temmuz ayında emeklilerin satınalma gücündeki düşüşü karşılamayan, özellikle kamu görevlilerine yapılan seyyanen zammın emeklilere yansıtılmaması nedeniyle yaklaşık iki milyon beş yüz kırk bin memur emeklisi, mağdur edilmiştir. Çalışmakta olan memur ve sözleşmeli personel ile bunların emeklilerinin aylıkları arasında oldukça ciddi bir fark oluşmuştur. Yaratılan bu eşitsizlik nedeniyle kamu çalışanları emekli olduklarında çalışırken elde ettikleri aylık kazançlarının yarısına bile ulaşmayan emekli aylıklarıyla yetinmek zorunda bırakılmıştır.

Anayasanın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti "sosyal bir hukuk devletidir". 60'ıncı maddesinde de "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" denilerek sosyal güvenlik hakkı Anayasal güvence altına alınmıştır.

Emeklilerin düşük emekli aylıklarıyla yarı aç yarı tok yaşamaya çalıştığı ülkemizde, emekli memurlarımızın onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli iyileştirmelerin bir an önce yapılması devletin sorumluluğı ve yükümlülüğüdür.

Bu çerçevede, memur emeklilerine yönelik olarak 2023 yılında memurlara yapılan seyyanen zammın memur emeklilerine de yapılmasına yönelik bir düzenleme yapılması hakkaniyet ve eşitlik açısından elzem olduğu kadar sosyal devlet ilkesi gereğince de bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kamu görevlilerine ödenen ücretlerin adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması, sosyal devlet ilkesinin gereğı olduğu kadar çalışma barışının da temel şartıdır. Son yıllarda memurlara çeşitli adlar altında ödenen seyyanen ücret farkları, kök maaş sisteminin dışına çıkarılarak ek ve geçici nitelikte uygulanmış; bu durum,

emeklilik hakları başta olmak üzere birçok sosyal ve mali hakkın zayıflamasına neden olmuştur.

Seyyanen ödemeler kök maaşa dâhil edilmediği için; emekli aylıkları ve ikramiyeler düşük kalmakta, ücret artışları gerçek maaşlar üzerinden değil daraltılmış kök maaş üzerinden yapılmakta, aynı işi yapan personel arasında unvan ve statü farklarına bağlı gelir adaletsizlikleri derinleşmektedir. Ayrıca geçici nitelikteki bu ödemeler, kamu maliyesinde kalıcı ve öngörülebilir bir ücret politikasının önüne geçmektedir.

Anayasa'nın sosyal devlet ilkesi ve kamu görevlilerinin insanca yaşam koşullarına sahip olma hakkı gereği, ücret yapısının bütüncül ve kalıcı bir zemine oturtulması zorunludur.

Öte yandan seyyanen yapılan ödemelerin emekli aylıklarına yansıtılmaması, kamu görevlilerinin emeklilikte ciddi bir gelir kaybı yaşayacağı endişesini artırmakta; bu durum, çalışanların emeklilik haklarını kullanmalarını fiilen engelleyerek görev sürelerini yasal sınırlarının sonuna kadar sürdürmek zorunda kalmalarına yol açmaktadır. Emekliliğin caydırılması niteliği taşıyan bu uygulama, kamu personel rejiminde doğal kadro yenilenmesini de sekteye uğratmaktadır. Deneyim aktarımının planlı biçimde sağlandığı bir sistem yerine, zorunlu uzayan çalışma süreleri nedeniyle yeni kadroların açılmadığı; gençlerin kamuya giriş imkânlarının daraldığı ve genç işsizliğin derinleştiği bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bu yönüyle seyyanen ödeme uygulaması yalnızca çalışan ve emekliler açısından değil, istihdam politikaları ve kuşaklar arası adalet bakımından da ciddi bir yapısal soruna dönüşmüştür. Bu kanun teklifi ile memurlara ödenen seyyanen maaş farklarının kök maaşa dâhil edilmesi; emeklilik haklarının güçlendirilmesi, ücret artışlarının gerçek maaş üzerinden yapılması ve kamu personel sistemi içinde adaletin sağlanması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifimizle memurlarımızın ve emekli memurların yaşadığı bu adaletsiz durumun düzeltilmesi ve bir nebze olsa bile ekonomik durumlarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.

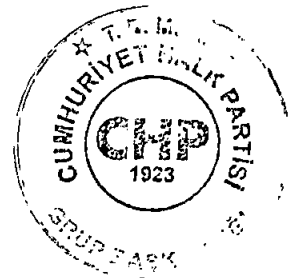
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na ek madde eklenerek memurlara halihazırda seyyanen ödenen 22.157 TL'lik zammın memur emeklilerine de ödenmesi teklif edilmektedir.

MADDE 2- 375 sayılı KHK'nin ek 40. maddesinde değişiklik yapılarak halihazırda memur kadrolarında ve sözleşmeli personel pozisyonlarında görev yapmakta olan kamu görevlilerine ödenen ilave ödemenin emekliliğe esas aylık tutarına ve prime esas kazanca eklenmesine ilişkin düzenleme yapılması teklif edilmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE 375
SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 25- Kurumca bu Kanun ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı, kapsamında yaşlılık, malullük, vazife malullüğü ve ölüm aylığı ödemesi yapılan iştirakçilere ve/veya sigortalılara dosya bazında **(15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu** bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında; iştirakçilerin hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemeler evlenme ödeneği hesabında dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden damga vergisi hariç kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu aylıklarından %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazinece Kuruma ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir."

MADDE 2- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasındaki "(15.965)" rakamı "(19.956)" şeklinde ve son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesintisine tabi tutulmaz ve emekli aylığına esas aylık tutarının ve prime esas kazancın hesaplanmasında dikkate alınır."

MADDE 3 - Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

